

10x409
7/114533/2024

7. 12. 2024

ČA

Krajský úřad Kraje Vysočina
Odbor životního prostředí a zemědělství
Žižkova 1882/57
586 01 JIHLAVA

Č.j. KUJI 105706/2024

OZPZ 2223/2020Ča

27. 12. 2024

Věc: POSUZOVÁNÍ VLIVU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ – zjišťovací řízení záměru

„Větrné elektrárny Sazomín 3 x 4,1 – 4,3 MW“

Vyjádření spolku: Zachraňme krajinu Pooslaví z.s.:

Přípis ze dne 28. 11. 2024 - oznámení záměru především neobsahuje dostatek informací, které by umožňovaly komplexní vyhodnocení záměru z hlediska dopadu na životní prostředí, a proto je nutno záměr posoudit dle zákona v plném rozsahu a nestačí pouhá šetření.

Již nyní máme za to, že je zřejmý negativní vliv na krajinný ráz z hlediska estetické hodnoty krajiny, turistické atraktivnosti, chalupaření a trávení volného času samotnými obyvateli dotčených obcí, neboť se v zamýšlené lokalitě nachází přehrada sloužící nejen k rekreaci, ale též ke sportovnímu rybaření.

Nachází se zde letiště využívané ke sportovnímu létání; navíc je určené k ochraně obyvatelstva v případě požárů a povodní a takto je také registrované u Krajského úřadu Kraje Vysočina a bude nutné řešit jeho náhradu. Světla VTE a jejich odlesky by byly překážkovými, zejm. v nočních hodinách.

Negativní vliv je násoben z hlediska zvláštní přírodní charakteristiky, neboť dotčen bude Přírodní park Bohdalovsko a CHKO Žďárské vrchy, vizuálně rovněž světové dědictví UNESCO poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře. Nad obcí Jámy na kopci Vejdoch byla v roce 2018 ke 100. výročí založení Československa vybudována vyhlídka. K 50. výročí založení Československa zde byly zasazeny dvě památné lípy, v roce 2018 k nim přibyla socha Strom života, která má podobu kříže. Malebný pohled do krajiny z vyhlídky by byl nenávratně zničen. Celá dotčená lokalita je krajinou s plochými hřbety, kde by se nepřehlédnutelnou dominantou staly právě VTE.

Důležitý je také negativní dopad na ceny pozemků i nemovitostí obyvatel i chalupářů v dané lokalitě, tento dopad je třeba vyčíslit znalcem.

Další negativní vliv souvisí s dopadem na zvláště chráněná a kriticky ohrožená zvířata v dotčené lokalitě, nejenom na ptáky, mezi nimiž je čáp bílý, čáp černý, orel mořský, luňák hnědý červený, moták pochop, ale i na savce, např. bobr evropský, vydra říční a zejména netopýr (barvitý, černý, velký), jenž je nejohroženější skupinou živočichů při kolizi s větrnými elektrárnami.

V předeslaném směru je třeba před realizací zajistit stanovisko České ornitologické společnosti předpokládající minimálně jednoroční průzkum a dále minimálně zajistit podklady od Mysliveckého spolku Vatín IČ: 43382657 (srov. přípis ze dne 19. 5. 2023 Krajskému úřadu Kraje Vysočina, odbor životního prostředí a zemědělství).

Dále zůstal kompetentním orgánem nehodnocený vliv na kvalitu půdy nacházející se v okolí VTE, a to z hlediska jejího zemědělského využití i z hlediska dopadu na chráněné a v lokalitě se vyskytující pcháčové, osikové louky, tužebníkové lavy a jasanovo-olšové louky.

Rovněž bude nutné zajistit studii dopadu hluku včetně infrazvuku, rotoru i překážkových světél VTE, a to i za dobu vlastní výstavby VTE.

Stejně tak je nutné zajistit rozbor větrných podmínek v dané lokalitě a komplexní studii ohledně dopadu VTE nad 100 m v ČR z hlediska takto získané energie porovnáním s množstvím energie získané z dalších obnovitelných zdrojů.

V neposlední řadě je třeba zkoumat kolizi výstavby VTE z hlediska dopadu na obnovu lesních porostů postižených kůrovcem v lokalitě Zemanův kopec (polesí Nové Veselí), která je dotovaná z Norských fondů a zajistit i jejich stanovisko. Stejně tak je třeba zohlednit kolizi s existujícími podnikatelskými zájmy společnosti Balónový hotel s.r.o., IČ: 29260396 provozující balónové lety se sídlem v Radešíně a společnosti Povodí Moravy, s.p. se sídlem v Brně, IČ: 70890013, jež pronajímá přilehlou přehradu soukromé osobě (mi.kre@seznam.cz) provozující zde sportovní rybaření.

Stejně tak bude nutné znalecky ohodnotit zátěž na energie a hlučnost spojenou s budováním nutných komunikací, vlastní výstavbou a provozem VTE včetně energetické zátěže spojené s výrobou jednotlivých částí VTE (vrtule, stožáry, světla atd.), jejich dopravou do určené lokality Sazomín.

Konečně bude třeba vyčíslit, kdo VTE odstraní a zaplatí jejich odstranění, když se dodatečně prokáže zásadní a převažující negativní vliv na krajinný ráz, obyvatele, lesy, rostliny a živočichy anebo s ohledem na současnou mezinárodně politickou situaci a na naše závazky vyplývající z členství v NATO nastane nutnost odstranit VTE za účelem rozšíření leteckého koridoru mezi vojenskými letišti Náměšť nad Oslavou a Čáslav, který současně hraničí s dotčenými pozemky.

Pokud jde o požadavek na identifikaci vlivu – dopadu záměru, na který má být kladen zvýšený důraz, tak v tomto směru by to měl být dopad na zvířata, ptactvo, rostliny, lesy a životní prostředí obyvatel s tím, že je důležité zkoumat nejen všechny vlivy jednotlivě podle jejich významu, ale také v jejich vzájemné souvislosti a z pohledu celkového výsledku, neboť jen tak lze zjistit skutečný dopad 3 VTE o výšce 180 m na životní prostředí.

Nepochybně bude nutné vzít zřetel na Petici občanů Sazomína, Kotlas, Březí nad Oslavou, Ostrova nad Oslavou, Obyčtova, Zubří, Bohdalova, Žďáru nad Sázavou, Poděšín, Brumovic, Dolní Libochov, Krucemburku a Skleného, kterou podepsalo na 400 občanů, aby vyjádřili nesouhlas s výstavbou 3 VTE v k.ú. Sazomín. Petice byla předána starostce Sazomína ing. Lucii Peškové dne 26. 4. 2023.

Závěr:

Obracíme se na Vás, představitele instituce chránící náš životní prostor, abyste zachovali Vysočinu takovou, jakou si ji přejeme mít. Vysočinu, jakou každoročně obdivují desítky tisíc turistů. Vysočinu, jakou nám svěřili naši dědové, Vysočinu, jakou chceme zachovat pro naše děti. Vysočinu s typickým kopcovitým reliéfem a nedotčenou přírodou, rybníky, poli a loukami. Vysočinu s její jedinečnou vůní a nejkrásnějším pohledem na hvězdnou oblohu. Vysočinu J.B. Santiniho – Aichela. Vysočinu, jejíž typický krajinný ráz opěvovali básníci a spisovatelé. Vysočinu, jejíž drsná a podmanivá krása inspiruje malíře a filmaře. Vysočinu, která ještě nikdy nebyla ohrožena ve své podstatě jako právě teď.

Přílohy:

- Seznam Chráněných zvířat (náš dopis 19.5.2023 adresovaný Krajskému úřadu Kraje Vysočina, odbor životního prostředí a zemědělství
- Výňatek ze Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina v aktualizaci č. 1 ze dne 23. 10. 2012
- Výňatek ze Strategie ochrany krajinného rázu Kraje Vysočina ze dne 21. 3. 2024

ku

Kraj Vysočina
Odbor životního prostředí a zemědělství
Žižkova 1882/57
586 01 Jihlava

Dne: 19. 5. 2023

Věc: Zásady územního rozvoje Kraje Vysočina – vyloučení VTE v k.ú. Ostrov nad Oslavou, Sazomín, Kotlasy.

Vážený,

v návaznosti na proces schvalování zón pro rozvoj energetiky jako součásti zásad územního rozvoje Kraje Vysočina dáváme na vědomí, že byl dne 15. 5. 2023 zapsán do spolkového rejstříku u Krajského soudu v Brně pod spisovou značkou L 29034/RD7/KSBR Fj 52332/2023/KSBR spolek "Zachraňme krajinu Pooslaví z.s." IČ: 19338325, který si klade za cíl zamezit výstavbě větrných elektráren (dále jen VTE) v katastrálním území Ostrov nad Oslavou, Kotlasy, Sazomín a okolí nejen z důvodu ochrany před hlukem a narušení krajinného rázu, ale především chráněných zvířat, zejména ptáků a dalších živočichů, konkrétně:

1. DRUHY KRITICKY OHROŽENÉ

BEZOBRATLÍ:

bělásek východní, hnědásek osikový, jasoň dymnivkový, modrásek černoskvřinný, střevlík, škeble rybničná, vážka běloústá, svižník

OBOJŽIVELNÍCI:

blatnice skvrnitá, kuňka ohnivá, kuňka žlutobřichá, ropucha zelená, rosnička zelená, skokan menší, skokan štíhlý, skokan zelený, skokan ostronosý, svižník

PLAZI:

zmije obecná, ještěrka živorodá, slepýš křehký, užovka hladká

PTÁCI:

bekasina otavní, čáp černý, čírka modrá, drozd cvrčala, holub doupňák, chřástal kropenatý, chřástal polní, chřástal vodní, kavka obecná, konipas luční, kos horský, křepelka polní, ledňáček říční, moták luční, čáp bílý, čírka obecná, jestřáb lesní, koroptev polní, krkavec velký, moták pochop, potápka roháč, sluka lesní, výr velký, luňák červený, luňák hnědý, morčák velký, orel mořský, orlovec říční, strnad luční, strnad zahradní

RYBY:

mník jednovousý

SAVCI:

veverka obecná, netopýr brvitý, netopýr černý, netopýr velký

2. DRUHY SILNĚ OHROŽENÉ

BEZOBRATLÍ:

bourovec trnkový, chroust opýřený, kovařík krajník

PTÁCI:

moták pilich, potápka rudokrká, racek černohlavý, skřivan lesní, strakapoud bělohřbetý, volavka bílá, volavka stříbřitá, zrzohlávka rudozobá

SAVCI:

bobr evropský, netopýr, vydra říční

3. OHROŽENÉ DRUHY

BEZOBRATLÍ:

čmelák, krajník hnědý, krajník pižmový, mravenec, mûra, otakárek fenyklový

Zdroj informací: Myslivecký spolek Vatín, IČ: 43382657.

Další relevantní námitkou proti výstavbě VTE z pohledu vojensko-politické situace je skutečnost, že se na dotčené parcele katastru území Sazomín nachází polní letiště používané a registrované u krajského operačního střediska určené pro integrovaný záchranný sbor, tj. ochranu obyvatelstva doposud z důvodu požáru a povodní.

Konečně, letiště slouží i civilním zájmům, tj. sportovnímu létání.

Žádáme, abychom byli průběžně informováni o všech krocích, které budou směřovat k závěrečnému rozhodnutí, včetně vlastního rozhodování o tom, zda výše jmenovaná katastrální území budou vyloučena ze zóny určené pro rozvoj VTE.

h) ZÚR stanovují pro oblast krajinného rázu CZ0610-OB007 Žďársko – Bohdálvsko tyto specifické zásady pro činnost v území a rozhodování o změnách v území:

- a) neumisťovat výškové stavby v prostorech, ze kterých se budou vizuálně uplatňovat ve vymezených územích přírodního parku Bohdálvsko a CHKO Žďárské vrchy a ve vyvýšených prostorech Arnoleckých hor, nebo do území v nichž budou v kontrastu se stávajícími dominantami kostelních věží;
- b) zajistit ochranu širšího krajinného rámce významné památky poutního kostela na Zelené hoře.

7.7 CZ0610-OB007 Žďársko – Bohdalovsko

Oblast leží ve středovýchodní části kraje jižně od CHKO Žďárské vrchy. Jedná se o otevřenou plošší krajinu (Veselská sníženina) odvodňovanou Oslavou a jejími přítoky a zdrojnicemi. Na západě je oblast omezena hřbetem Blažkova, na jihozápadě Arnoleckými horami, na jihu vyvýšeninou u Cyrilova (Na Nivách) a na východě vyvýšeninami v okolí Bohdalce a Jam. Oblast není vnitřně členitá (výjimkou je Šibeniční kopec u Radostína nad Oslavou), má charakter ploché pahorkatiny. Veselská sníženina je dobře viditelná ze všech vyvýšenin ležících popisovanou oblast. Krajině dominanty tvoří na sebe

7.33

navazující předěly Blažkova a Arnoleckých hor, které oddělují Bohdalovsko od Havlíčkobrodského (Polensko) a Velkomeziříčska. Samostatné krajině dominanty se nachází na jižním a východním obvodu oblasti (kategorii B má výrazná vyvýšenina Na Nivách u Cyrilova a vrch Vejdoch u Jam). Pohledově výrazné jsou kulturněhistorické dominanty – silueta Bohdalova, zámek v Rudolci a kostely v Netině a Radostíně nad Oslavou (vše v kategorii B). SOKR vymezuje čtyři místa specifického krajiněho rázu. Historické členění krajiny je výrazně dochované v Arnoleckých horách a v okolí Borů. Sídla většinou nejsou vázaná k vodním tokům, mají spíše vyšší polohy nad údolnicí nebo v závěrech mělkých údolí, tj. jsou dobře viditelná. Sídla jsou koncentrována a většinou střední velikosti v krajině nejsou samoty a izolované sídelní jednotky.

Umístění VTE do Žďarska – Bohdalovska by vždy zásadně ovlivnilo krajiněný ráz v celé oblasti. Uvažovat by bylo možné jen o stavbách, které by nekolidovaly s krajiněnými a kulturněhistorickými dominantami a dalšími pozitivními projevy krajiněho rázu a nijak by se pohledově neprojevovaly na území CHKO Žďárské vrchy ani na územích okolních oblastí krajiněho rázu.

- Zamezit výstavbě průmyslových center a hal, rodinné výstavbě ve volné krajině
- Zamezit výstavbě výškových staveb a větrných elektráren v prostorech, ze kterých se budou vizuálně uplatňovat ve vymezených územích přírodního parku Bohdalovsko a CHKO Žďárské vrchy a ve vyvýšených prostorech Arnoleckých hor, nebo budou v kontrastu se stávajícími dominantami kostelních věží
- Zajistit ochranu horizontů před výstavbou objektů přesahujících výšku lesa
- Zajistit ochranu širšího krajiněho rámce významné památky poutního kostela na Zelené hoře
- Zamezit nevhodné výstavbě necitlivě vedeným komunikacím potlačujícím přírodní charakter typických prostorů s rybníky a mokřady
- Zamezit zcelování polí a zajistit v rámci přírodního parku
- Zamezit vzniku nevhodně urbanizovaných prostorů na okrajích sídel venkovského charakteru a nevhodným dostavbami uvnitř sídel bez vazby na základní dochovanou urbanistickou strukturu sídla
- Zamezit výstavbě nevhodně řešených objektů v prostorech s rybníky a převahou znaků přírodní povahy